

Załącznik do uchwały Nr 3598/54a/2019
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
z dnia 17 maja 2019 r.

KRAJOWY STANDARD USŁUG POKREWNYCH 4401 PL

**UZGODNIONE PROCEDURY WYKONYWANE W ZWIĄZKU Z TRANSAKCJAMI
PAPIERAMI WARTOŚCIOWYMI WYMAGAJĄCYMI SPORZĄDZENIA PROSPEKTU**

KRAJOWY STANDARD USŁUG POKREWNYCH 4401 PL

UZGODNIONE PROCEDURY WYKONYWANE W ZWIĄZKU Z TRANSAKcjAMI PAPIERAMI WARTOŚCIOWYMI WYMAGAJĄCYMI SPORZĄDZENIA PROSPEKTU

SPIS TREŚCI

	Paragraf
Wprowadzenie	1-4
Adresaci i cel usługi objętej standardem	5-6
Zakres standardu.....	7-10
Przyjęcie i kontynuacja zlecenia	11-12
Uzgadnianie warunków zlecenia.....	13-18
Wymogi etyczne.....	19-21
Wymogi prawne i regulacyjne obowiązujące na rynku docelowym.....	22-23
Kontrola jakości	24
Planowanie i przeprowadzenie zlecenia.....	25-30
Dokumentowanie zlecenia	31-34
Stosowanie zawodowego sceptycyzmu.....	35-36
Treść raportu prywatnego.....	37-42
Inne procedury związane z transakcjami papierami wartościowymi	43-48
Zdarzenia występujące pomiędzy datą wydania raportu prywatnego a datą zakończenia transakcji papierami wartościowymi	49-50
Załącznik 1 Wytyczne stosowania	
Załącznik 2 Informacja na temat raportów prywatnych	

Standard należy czytać łącznie z wytycznymi stosowania zamieszczonymi w załączniku 1, które wyjaśniają szczegółowo definicje i stwierdzenia stosowane w standardzie (i są podkreślone w treści standardu przy pierwszym użyciu) oraz zawierają dodatkowe zapisy umożliwiające prawidłowe zinterpretowanie treści w nim zawartych. Wymogi zawarte w Załączniku 1 stanowią uzupełnienie wymogów zawartych w części głównej standardu.

Załącznik 2 zamieszczono wyłącznie w celach informacyjnych. Ilustruje i wyjaśnia w jaki sposób można zastosować standard w praktyce, ale nie wyznacza dodatkowych wymogów lub wytycznych jego stosowania.

Wprowadzenie

(niniejszą część uzupełniają wytyczne stosowania WS1 – WS10)

1. Kluczowe terminy i stwierdzenia stosowane w standardzie zostały podkreślone przy ich pierwszym użyciu. Tam gdzie zamieszczony w treści standardu termin lub stwierdzenie nie są wyczerpująco zdefiniowane, dodatkowe objaśnienia umożliwiające prawidłowe zinterpretowanie ich znaczenia są zawarte w Załączniku 1.
2. Zawarte w standardzie odniesienia do krajowych standardów badania (KSB), krajowych standardów przeglądu (KSP), krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd (KSUA), krajowych standardów usług pokrewnych (KSUP), krajowych standardów kontroli jakości (KSKJ) oraz zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów dotyczą odpowiednio regulacji przyjętych uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz zatwierdzonych przez Komisję Nadzoru Audytowego. Jeżeli w treści standardu jest mowa o innych niż niniejszy „standardach”, bez wskazania, że są to standardy krajowe, odniesienia te należy rozumieć szerzej, czyli jako standardy wskazane w poprzednim zdaniu i/lub standardy obowiązujące lub wynikające z praktyki poza Polską, których zastosowanie jest niezbędne w okolicznościach realizacji danego zlecenia.
3. Celem niniejszego standardu jest ustalenie zasad i wytycznych dotyczących postępowania biegłego rewidenta (firmy audytorskiej lub odpowiednio osoby lub osób w głównym stopniu odpowiedzialnych za realizację zlecenia w imieniu firmy audytorskiej), które mają zastosowanie w przypadku, gdy świadczy on usługi objęte standardem. Standard reguluje szczegółowo kwestie dla kogo te usługi mogą być świadczone, jaki jest cel świadczenia tych usług i jakie są minimalne wymogi dotyczące jakości świadczonych usług. Niniejszy standard jest oparty na zasadzie, że w ramach świadczonej usługi:
 - (a) członkowie zespołu wykonującego zlecenie, w tym osoba dokonująca przeglądu kontroli jakości zlecenia podlega wymogom etycznym przewidzianym przepisami prawa i regulacjami,
 - (b) biegły rewident wykonujący zlecenie jest członkiem firmy audytorskiej, która stosuje KSKJ, a zasady i procedury stosowane przez firmę audytorską, których opracowanie i wdrożenie jest wymagane przez KSKJ, obejmują również usługi będące w zakresie niniejszego standardu.
4. Przeprowadzenie transakcji papierami wartościowymi i związane z tym przygotowanie dokumentu, na podstawie którego jego użytkownicy mogą podjąć decyzje inwestycyjne (nazywanego dalej prospektem) nakłada na osoby zaangażowane takie jak:
 - (a) jednostkę, której dotyczą papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji (w dalszej części nazywanej jednostką) oraz osoby ją reprezentujące,
 - (b) osoby oferujące lub zbywające papiery wartościowe,
 - (c) podmiot zawodowo zajmujący się pośrednictwem w obrocie papierami wartościowymi (w tym firmy inwestycyjne, domy maklerskie, banki, banki inwestycyjne),

nazywane dalej łącznie osobami odpowiedzialnymi za transakcję papierami wartościowymi obowiązek zapewnienia, aby informacje przekazywane inwestorom w treści prospektu spełniały wymogi określone w odpowiednich przepisach prawa lub regulacjach właściwych dla danego rynku lub w praktyce stosowanej na danym rynku, na którym dane papiery wartościowe są oferowane lub dopuszczane do obrotu (w dalszej części nazywanego rynkiem docelowym), były

prawdziwe, rzetelne i kompletne oraz nie wprowadzały w błąd i nie pomijały istotnych z punktu widzenia inwestorów kwestii. Przepisy prawa nakładają na takie osoby zobowiązanie do dochowania procedur należytej staranności (due diligence), a w pewnych sytuacjach umożliwiają uniknięcie lub ograniczenie odpowiedzialności jeżeli osoba taka udowodni, że dochowała procedur należytej staranności.

Kwestia zakresu ujawnianych informacji, istotności jej pominięcia a także gdzie leży granica należytej staranności i co jest dowodem jej dochowania nie jest jednolicie uregulowana i zależy od wielu czynników, w szczególności od rodzaju papierów wartościowych oraz od rynku docelowego. Osoby odpowiedzialne za transakcje papierami wartościowymi, w celu zapewnienia dochowania procedur należytej staranności, zazwyczaj korzystają ze wsparcia wyspecjalizowanych doradców (w tym w szczególności doradców finansowych, doradców prawnych, oraz innych ekspertów), którzy pomagają im zapewnić zgodność z wymogami prawa i praktykami na rynkach docelowych. W celu zapewnienia dochowania należytej staranności, osoby odpowiedzialne za transakcje papierami wartościowymi, mogą zwrócić się do biegłego rewidenta (a w szczególności biegłego rewidenta badającego sprawozdania finansowe danej jednostki) o wykonanie określonych procedur i wydanie raportów w obszarach będących domeną jego zawodowej działalności. Standard reguluje kwestie wykonania tych procedur przez biegłego rewidenta w takich sytuacjach.

Standard zawiera ogólne wytyczne dotyczące wydawanych raportów i procedur z tym związanych na potrzeby transakcji papierami wartościowymi. Nie wyklucza się, że wraz z rozwojem zapotrzebowania na usługi biegłego rewidenta w obszarze objętym standardem będą wydawane dodatkowe standardy uściślające stosowane procedury, sposób postępowania i formaty raportowania dla szczególnego typu raportów. Przykłady rodzajów raportów, które mogłyby być wydane zgodnie z tym standardem są zawarte w załączniku 2 i są zamieszczone wyłącznie w celach informacyjnych.

Adresaci i cel usługi objętej standardem

(niniejszą część uzupełniają wytyczne stosowania WS11)

5. Usługi opisane w niniejszym standardzie mogą być wykonywane wyłącznie na rzecz:
 - (a) jednostki, lub
 - (b) jednostki i jednej lub więcej innych osób odpowiedzialnych za transakcje papierami wartościowyminazywanych dalej adresatami.
6. Celem usług objętych niniejszym standardem jest wykonanie przez biegłego rewidenta czynności wyłącznie w związku z obowiązkami adresatów w udokumentowaniu i udowodnieniu dochowania procedur należytej staranności związanymi z transakcjami papierami wartościowymi, które wynikają z wymogów prawnych lub praktyk obowiązujących na rynku docelowym.

Zakres standardu

(niniejszą część uzupełniają wytyczne stosowania WS12-WS16)

7. Standard ma zastosowanie wyłącznie do usług polegających na wykonaniu uzgodnionych procedur zleconych biegłemu rewidentowi wyłącznie przez adresatów polegających na:

- (a) wydaniu raportów dotyczących kondycji ekonomiczno-finansowej oraz listów poświadczających nazywanych dalej raportami prywatnymi adresowanych do tych osób lub
- (b) wykonaniu innych procedur związanych z transakcjami papierami wartościowymi określonych w paragrafach 43 do 48 ograniczonych zakresem wskazanym w niniejszym standardzie,

w sytuacji gdy prospekt obejmuje sprawozdanie lub sprawozdania biegłego rewidenta (nazywane dalej raportami publicznymi) dotyczące jednostki i wydane przez tego biegłego rewidenta lub gdy ten biegły rewident jednocześnie ze świadczeniem usług objętych standardem przeprowadza lub planuje przeprowadzać zlecenie skutkujące wydaniem raportu publicznego dotyczącego jednostki, a usługi związane z tym zleceniem są świadczone w okresie, w którym biegły rewident jest objęty ograniczeniami wynikającymi z konieczności zachowania niezależności wobec jednostki określonymi przepisami prawa, standardami badania, przeglądu lub atestacji lub kodeksu etyki.

- 8. Standard nie ma zastosowania, gdy nie są spełnione warunki opisane w paragrafie od 5 do 7 standardu. W szczególności standard nie ma zastosowania jeżeli:
 - (a) zleceniodawcą lub adresatem świadczonych usług jest osoba inna niż osoba odpowiedzialna za transakcje papierami wartościowymi (np. gdy jest nim ostateczny nabywca papierów wartościowych), lub
 - (b) usługa jest świadczona w celu innym niż umożliwienie adresatom udokumentowania i udowodnienia, że dochowali należytej staranności przy przeprowadzaniu transakcji papierami wartościowymi (*due diligence defence*) – np. gdy jej głównym celem jest wsparcie w podejmowaniu decyzji ekonomicznych o nabyciu papierów wartościowych.
- 9. Biegły rewident inny niż wskazany w paragrafie 7 może stosować standard jeżeli wszystkie pozostałe warunki zawarte w paragrafach od 5 do 7 są spełnione. Standard nie zabrania wykonywania innych usług nie spełniających kryteriów opisanych w paragrafach od 5 do 7 powyżej, na rzecz jednostki lub innych osób odpowiedzialnych za transakcje papierami wartościowymi lub stron trzecich jeżeli nie jest to sprzeczne z przepisami prawa, standardami badania, przeglądu lub atestacji lub kodeksem etyki. Jeżeli standard nie ma zastosowania, ale okoliczności są zbliżone do tych opisanych w paragrafie od 5 do 7 zaleca się, aby biegły rewident poinformował adresatów o jego niestosowaniu.
- 10. Do usług objętych zakresem niniejszego standardu nie ma zastosowania KSUP 4400. Odwołania do KSUA 3000 (Z) mają zastosowanie w sytuacjach przewidzianych w niniejszym standardzie. Za wyjątkiem paragrafów 43 do 45 standard nie dotyczy wydawania raportów publicznych. Ich wydanie oraz procedury z tym związane regulują odpowiednio standardy badania, przeglądu lub innych usług atestacyjnych.

Przyjęcie i kontynuacja zlecenia

(niniejszą część uzupełniają wytyczne stosowania WS17-WS18)

- 11. Biegły rewident przyjmuje (lub kontynuuje) zlecenie tylko wtedy, gdy na podstawie posiadanej wiedzy o zleceniu nic nie zwróciło jego uwagi, co wskazywałoby, że nie spełnione będą przez niego wymogi kodeksu etyki.
- 12. Biegły rewident przyjmuje (lub kontynuuje) zlecenie wtedy i tylko wtedy, gdy:

- (a) oczekuje, że zakres zleconych mu procedur uzgodnionych z adresatami będzie wystarczający do wydania raportu prywatnego,
- (b) oczekuje, że będzie w stanie dochować procedur przewidzianych przez niniejszy standard oraz standardy obowiązujące dla usług biegłego rewidenta na rynku docelowym, jeżeli zamierza się na nie powoływać w raportach prywatnych,
- (c) posiada odpowiednie zasoby oraz wraz z zespołem, którym kieruje, odpowiednie kompetencje zawodowe do wykonania zlecenia,
- (d) jest przekonany, że spełnia i będzie spełniał wymogi niezależności przewidziane prawem i standardami badania, a w ograniczonych sytuacjach, w których nie spełnia wymogów niezależności, przedstawi ten fakt osobom odpowiedzialnym za transakcję papierami wartościowymi.

Uzgadnianie warunków zlecenia

(niniejszą część uzupełniają wytyczne stosowania WS19-WS22)

13. Biegły rewident uzgadnia warunki wykonania zlecenia z jednostką oraz, gdzie ma to zastosowanie, z innymi adresatami. Wszystkie warunki zlecenia powinny być udokumentowane na piśmie, a ustalenie kto jest adresatem powinno z nich jasno wynikać.
14. Warunki zlecenia powinny wskazywać wyraźnie na cel i zakres wykonywanego zlecenia oraz ograniczenia z tego wynikające. Wskazują one również na fakt, że biegły rewident przyjął zlecenie oraz określają zakres jego odpowiedzialności za wykonywane zlecenie, jak też zakres odpowiedzialności jednostki i innych adresatów.
15. W ramach warunków zlecenia uzgadniany jest szczegółowy zakres procedur. Zaleca się, aby uzgodnione warunki zlecenia zawierały szczegóły dotyczące formy wydawanych raportów prywatnych, w tym w szczególności informacje o charakterze wniosków, których oczekuje się od biegłego rewidenta. Istotne jest, aby kwestie te były przedmiotem ustalenia na możliwie wczesnym etapie zlecenia.
16. Biegły rewident ustalając umownie zakres swojej odpowiedzialności nie przyjmuje odpowiedzialności za kwestie, które nie są przedmiotem zlecenia. Biegły rewident zapewnia w uzgodnionych warunkach zlecenia, że nie ponosi odpowiedzialności w zakresie spraw, które nie leżą w jego zawodowych kompetencjach. Biegły rewident przyjmując zlecenie akceptuje, że przy wykonaniu uzgodnionych procedur zleconych przez adresatów jest zobowiązany wykorzystać swoje kompetencje zawodowe i zawodowe doświadczenie. Podczas wykonywania zlecenia biegły rewident może zidentyfikować informacje, które jego zdaniem powinny zostać ujawnione, gdyż są istotne dla prospektu oraz transakcji papierami wartościowymi. W takiej sytuacji biegły rewident omawia tę sprawę z jednostką oraz, gdy jest to zasadne, z innymi adresatami raportów prywatnych. Uzgodnione warunki zlecenia powinny zawierać odpowiednie zapisy zezwalające biegłemu rewidentowi na informowanie innych adresatów o kwestiach dotyczących jednostki.
17. Uzgodnione warunki zlecenia zawierają informację, że zlecenie będzie wykonywane zgodnie z tym standardem oraz, gdy jest to zasadne i uzgodnione z adresatami, zgodnie z innymi mającymi zastosowanie standardami obowiązującymi na rynku docelowym, pod warunkiem że wymogi tych standardów nie stoją w sprzeczności z tym standardem. Uzgodnione warunki zlecenia zawierają ograniczenia co do rozpowszechniania raportów prywatnych, w całości lub ich części, np. wniosków w nich zawartych.

18. Jeżeli w czasie wykonywania zlecenia wystąpią zmiany warunków zlecenia, zmiany te są uzgadniane, potwierdzane przez strony zlecenia i dokumentowane na piśmie.

Wymogi etyczne

(niniejszą część uzupełniają wytyczne stosowania WS23)

19. Przyjmując zlecenie na wykonanie usługi, biegły rewident zapewnia, że spełnione będą przez niego mające zastosowanie na danym rynku docelowym i dla danego zlecenia wymogi etyczne, w tym wymogi niezależności.
20. Nie jest odpowiedzialnością biegłego rewidenta wykonującego zlecenie, ocena czy transakcja papierami wartościowymi jest, w określonej sytuacji, zasadna czy też nie. Jednakże, w wyjątkowych sytuacjach, w których biegły rewident ocenia, że proponowana transakcja nie jest zasadna lub jego udział w niej nie jest zasadny, biegły rewident nie podejmuje się realizacji zlecenia lub rezygnuje z jego dalszego wykonywania.
21. Standard nie nakłada dodatkowych wymogów dotyczących niezależności, jednakże biegły rewident jest objęty wymogami dotyczącymi niezależności wynikającymi z przepisów prawa lub regulacji w związku z wydanymi przez biegłego rewidenta raportami publicznymi w okresie, w którym jest zobowiązany do ich przestrzegania.

Wymogi prawne i regulacyjne obowiązujące na rynku docelowym

22. Biegły rewident powinien być zaznajomiony z wymogami prawnymi i regulacyjnymi oraz praktyką na rynku docelowym w kontekście raportów prywatnych, które wydaje oraz wsparcia, którego udziela.
23. Jeżeli biegły rewident nie posiada wiedzy na temat wymogów prawnych, regulacyjnych, praktyk obowiązujących na danym rynku docelowym, nie podejmuje się on przyjęcia zlecenia lub wyłącza on z zakresu zlecenia odpowiedzialność za użycie raportów prywatnych na danym rynku docelowym, zarówno w uzgodnionych warunkach zlecenia jak i w treści samego raportu prywatnego.

Kontrola jakości

(niniejszą część uzupełniają wytyczne stosowania WS24-WS25)

24. Biegły rewident odpowiedzialny za zlecenie:
- (a) jest członkiem firmy, która stosuje KSKJ,
 - (b) posiada kompetencje w zakresie umiejętności i technik atestacyjnych rozwijanych poprzez kompleksowe szkolenia i praktyczne zastosowanie w przypadku, gdy zlecenie obejmuje zawarcie w raporcie prywatnym wniosków dających racjonalną lub ograniczoną pewność,
 - (c) posiada wystarczające kompetencje o podstawie przedmiotu zagadnienia oraz sposobach jego pomiarów lub ocenie, oraz posiada kompetencje i doświadczenie związane z wydawaniem raportów prywatnych na danym rynku docelowym,
 - (d) poddaje zlecenie przeglądowi kontroli jakości w zakresie przewidzianym przez KSUA 3000 (Z) paragraf 36.

Planowanie i przeprowadzenie zlecenia

(niniejszą część uzupełniają wytyczne stosowania WS26-WS27)

25. Biegły rewident przygotowuje plan wykonania zlecenia w taki sposób, aby było ono wykonane efektywnie i zgodnie ze standardem.
26. Planowanie stanowi kluczowy element zleceń przeprowadzanych przez biegłego rewidenta. Przykładami kwestii do rozstrzygnięcia na etapie planowania są:
 - (a) uzgodnione warunki zlecenia,
 - (b) kwestie etyczne,
 - (c) harmonogram prac i czy jest realne wykonanie zlecenia w wymaganym czasie,
 - (d) identyfikacja kwestii, które mogą wpłynąć na wykonanie zlecenia,
 - (e) konieczność włączenia do prac ekspertów.
27. Planowanie nie stanowi odrębnego etapu prac, jest ono raczej procesem iteratywnym dokonywanym przez całe zlecenie. W wyniku nieprzewidzianych wydarzeń, dowodów uzyskanych podczas zlecenia, biegły rewident może znaleźć się w sytuacji, w której konieczne jest zrewidowanie ogólnej strategii wykonania zlecenia. W takiej sytuacji konieczne jest udokumentowanie zmian, w tym jeżeli jest to zasadne, modyfikacja uzgodnionych z adresatami warunków zlecenia.
28. Wstępny przegląd dostępnej informacji może wskazać na potencjalne problemy, których rozwiązanie jest konieczne w toku wykonywania zlecenia. Jeżeli wstępna analiza wskazuje, że istnieją czynniki, które mogą wskazywać na konieczność modyfikacji wniosków poprzez zawarcie w nich zastrzeżeń, biegły rewident ujawnia informacje na temat tych czynników jednostce, a jeżeli jest to zasadne także innym adresatom.
29. Biegły rewident, jeżeli ma to zastosowanie, rozważa przyjęcie poziomu istotności na etapie planowania na podstawie uzgodnionych warunków zlecenia, a w przypadku określenia poziomu istotności ocenia zgromadzone dowody i ich wpływ na treść wydawanego raportu zgodnie z przyjętym poziomem.
30. Jeżeli w trakcie realizacji planowanych i uzgodnionych procedur biegły rewident stwierdzi, że nastąpiło pominięcie, zatajenie lub błędne przedstawienie informacji (lub stwierdzi, że przekazane informacje zawierają niespójności, które wyraźnie wskazują na takie pominięcie, zatajenie, błędne przedstawienie), ustala on z adresatami dalszy sposób postępowania, a w przypadkach, które uzna za konieczne, uzyskuje poradę prawną.

Dokumentowanie zlecenia

(niniejszą część uzupełniają wytyczne stosowania WS28-WS31)

31. W toku zlecenia biegły rewident gromadzi odpowiednie i wystarczające dowody stanowiące podstawę stwierdzeń zawartych w raporcie prywatnym oraz potwierdzające, że zlecenie zostało wykonane zgodnie z wymogami tego standardu.
32. Biegły rewident dokumentuje w dokumentacji roboczej, lub bezpośrednio w raporcie prywatnym wnioski, które uzasadniają wszystkie znaczące kwestie wymagające jego osądu.
33. Dokumentacja, treść raportów prywatnych i uzgodnione warunki zlecenia mogą być sporządzone w języku innym niż polski.
34. Biegły rewident uzyskuje pisemne oświadczenie kierownictwa jednostki, potwierdzające odpowiedzialność za treść prospektu oraz potwierdzające kwestie istotne dla raportu

prywatnego, w szczególności dotyczące wypowiedzi lub opinii przekazywanych przez kierownictwo, pracowników i przedstawicieli jednostki, na których polegał biegły rewident.

Stosowanie zawodowego sceptycyzmu

35. Biegły rewident planuje i wykonuje usługę stosując zawodowy sceptycyzm.
36. Biegły rewident zgłasza jednostce oraz, gdy jest to zasadne, innym adresatom okoliczności, które wskazują na sprzeczność lub poddają w wątpliwość wiarygodność uzyskanych wyjaśnień i dowodów i mają według jego oceny znaczący wpływ na treść raportów prywatnych. Zakres dodatkowych procedur, które biegły rewident wykonuje jest uzależniony od dodatkowych ustaleń z adresatami oraz rodzaju wniosku, którego oczekują w raporcie prywatnym.

Treść raportu prywatnego

(niniejszą część uzupełniają wytyczne stosowania WS32-WS34)

37. Raport prywatny wydawany przez biegłego rewidenta:
 - (a) jest skierowany wyłącznie do stron określonych w uzgodnionych warunkach zlecenia oraz, gdy jest to wymagane przepisami prawa lub regulacjami rynku docelowego, do organu regulacyjnego,
 - (b) wyraźnie wskazuje, że jedynym celem jego sporządzenia jest wsparcie adresatów w przeprowadzeniu i udokumentowaniu procedur dochowania należytej staranności w związku z transakcją papierami wartościowymi,
 - (c) wyraźnie wskazuje, że zakres uzgodnionych procedur został ustalony przez adresatów, a biegły rewident nie zapewnia, że procedury te są wystarczające do osiągnięcia celu w jakim został sporządzony raport prywatny,
 - (d) zawiera informację dotyczącą niezależności biegłego rewidenta od jednostki,
 - (e) przedstawia wykonane procedury bądź odsyła do uzgodnionych warunków zlecenia adresując wszystkie obszary, które są przewidziane w uzgodnionych warunkach zlecenia,
 - (f) zawiera jasno wyrażone wnioski z wykonanych procedur,
 - (g) zawiera oświadczenie, że przeprowadzone procedury nie mają charakteru badania ani przeglądu oraz wskazanie, że gdyby było przeprowadzone badanie lub przegląd mogłoby to prowadzić do ujawnienia i opisanie w raporcie prywatnym innych zagadnień,
 - (h) zawiera oświadczenie (tam gdzie ma to zastosowanie), że raport dotyczy tylko określonych elementów, kont, pozycji lub informacji finansowych i niefinansowych, a nie całego sprawozdania finansowego jednostki,
 - (i) zawiera datę sporządzenia raportu prywatnego,
 - (j) zawiera adres siedziby biegłego rewidenta,
 - (k) zawiera podpis biegłego rewidenta.
38. Wnioski biegłego rewidenta, o których mowa w paragrafie 37 (f) zawierają faktyczne ustalenia i mogą być formułowane:
 - (a) bez dostarczania żadnych zapewnień, lub
 - (b) z wyrażeniem zapewnienia w formie ograniczonej lub racjonalnej pewności pod warunkiem, że wykonane procedury są wystarczające do wyrażenia określonego poziomu zapewnienia.

39. Określenie, jakie procedury należy przeprowadzić jest obowiązkiem adresatów, a nie biegłego rewidenta. Jednakże dla ustalenia jaki wniosek może być sformułowany, biegły rewident rozważa zakres zleconych mu procedur, okoliczności związane z tymi procedurami i praktyki obowiązujące na rynku docelowym oraz odnośne zapisy standardów obowiązujących na rynku docelowym, których stosowanie strony uzgodniły. Sformułowanie wniosku zawierającego ograniczone lub racjonalne zapewnienie możliwe jest wyłącznie wtedy, gdy dla danej kwestii, dla której wniosek taki jest formułowany, zastosowano odpowiednie procedury i wytyczne przewidziane w KSUA 3000 (Z).
40. Biegły rewident nie powtarza treści raportów publicznych lub procedur wykonanych w związku z ich wydaniem w raporcie prywatnym, jednakże może zamieścić w raporcie prywatnym wzmiankę o ich wydaniu, w szczególności gdy raporty te są objęte prospektem lub zamieścić treść uzasadnienia modyfikacji opinii lub wniosku biegłego rewidenta i/lub treść uzupełniającego objaśnienia zamieszczonych w raportach prywatnych. W ograniczonych sytuacjach, w których w prospekcie zamieszczono śródroczne skrócone informacje finansowe, a przepisy obowiązujące na rynku docelowym zezwalają na niezamieszczanie raportu z ich przeglądu (i nie jest praktyką zamieszczanie takiego raportu z przeglądu) adresaci mogą zlecić biegłemu rewidentowi przeprowadzenie procedur przeglądu tych danych i przedstawienie wniosku w raporcie prywatnym. Jeżeli w takiej sytuacji biegły rewident podejmuje się przeprowadzenia przeglądu, to stosuje odpowiedni standard przeglądu oraz zamieszcza wnioski z tego przeglądu w raporcie prywatnym, odwołując się do odpowiedniego standardu przeglądu albo załącza raport z przeglądu do raportu prywatnego.
41. Przed wydaniem raportu prywatnego biegły rewident rozważa, czy zasadne jest wydanie raportu prywatnego wraz z zawartymi w nim wnioskami biorąc pod uwagę zlecony zakres prac oraz uzyskane dowody.
42. Jeżeli wnioski zawarte w raporcie prywatnym zawierają zapewnienia w formie ograniczonej lub racjonalnej pewności, biegły rewident może sformułować ten wniosek w formie niezmodyfikowanej lub zmodyfikowanej. KSUA 3000 (Z) paragrafy 72 do 79 stosuje się odpowiednio, lub stosuje się zapisy odpowiedniego KSP w sytuacjach opisanych w paragrafie 40.

Inne procedury związane z transakcjami papierami wartościowymi

(niniejszą część uzupełniają wytyczne stosowania WS35-WS40)

43. Świadcząc usługę objętą standardem biegły rewident zapoznaje się z treścią prospektu w celu ustalenia czy treść prospektu nie stoi w sprzeczności z:
 - (a) treścią raportów publicznych objętych prospektem (w tym treścią informacji finansowych, co do których odnosi się dany raport publiczny) wydanych lub wydawanych przez niego,
 - (b) treścią wydawanych przez niego raportów prywatnych.
44. W odniesieniu do raportów publicznych objętych prospektem, biegły rewident wykonuje i dokumentuje procedury przewidziane w KSB 720 (Z) dotyczące zapoznania się z treścią prospektu w celu zidentyfikowania istotnych niespójności pomiędzy informacjami zawartymi w prospekcie, a tymi zawartymi w sprawozdaniu finansowym jednostki, lub zniekształceń (jak zdefiniowano w KSB 720 (Z)), a jeżeli moment wydania raportów publicznych przypada przed datą prospektu, dodatkowo, procedury przewidziane w KSB 560. W przypadku, gdy treści zawarte w prospekcie stoją w sprzeczności z treścią raportów publicznych (lub informacjami

finansowymi objętymi tymi raportami) lub planowaną treścią raportów prywatnych, biegły rewident omawia te kwestie z adresatami ustalając z nimi odpowiedni sposób postępowania, którym w zależności od okoliczności może być: odpowiednia zmiana treści prospektu w celu usunięcia lub wyjaśnienia rozbieżności, zmiana treści wydawanych raportów publicznych (lub informacji finansowych, do których się odnoszą) lub wydawanych raportów prywatnych lub ponowne wydanie raportów publicznych (wraz ze zmienioną informacją finansową, do której się odnoszą).

45. Zmiany w treści prospektu w ramach jego przygotowywania w części innej niż wydawane raporty publiczne pozostaje w gestii osób odpowiedzialnych za transakcje papierami wartościowymi. Jednakże gdy rozbieżności opisane powyżej są istotne i nie są rozwiązane w sposób satysfakcjonujący biegłego rewidenta, biegły rewident wycofuje się ze zlecenia. Wycofanie się ze zlecenia nie zwalnia z istniejących i przewidzianych przepisami prawa danego rynku docelowego obowiązków biegłego rewidenta dotyczących uprzednio wydanych lub wydawanych raportów publicznych.
46. W ramach zlecenia dotyczącego usług przewidzianych standardem, w zakresie w jakim zostanie to uzgodnione z osobami odpowiedzialnymi za transakcję papierami wartościowymi, biegły rewident może wykonać inne czynności związane z transakcjami papierami wartościowymi ograniczone do:
- (a) wydania zgód i oświadczeń związanych z transakcjami papierami wartościowymi, które są wymagane od biegłego rewidenta zgodnie z przepisami prawa lub regulacjami obowiązującymi na danym rynku docelowym (np. tzw. *consent letter*),
 - (b) uczestnictwa w spotkaniach stron zaangażowanych w przygotowanie prospektu, na których dyskutowana jest treść prospektu i transakcja papierami wartościowymi (tzw. *drafting sessions, kick off and progress meetings/calls*), w tym dotyczących ewentualnych aktualizacji prospektu po jego publikacji,
 - (c) uczestnictwa w formalnej sesji przeprowadzanej przez adresatów innych niż jednostka z jednostką lub biegłym rewidentem służącej ustaleniu przez nich sytuacji finansowo-ekonomicznej jednostki oraz kwestii związanych z wykonywaniem przez biegłego rewidenta zleceń związanych z raportami publicznymi objętymi prospektem (tzw. *due diligence meetings/calls*),
 - (d) uczestnictwa w spotkaniach z podmiotem organizującym dany rynek docelowy lub organami nadzorującymi funkcjonowanie danego rynku docelowego oraz udziału w przygotowaniu odpowiedzi na zapytania tych podmiotów lub organów,
 - (e) zapoznania się z przygotowanymi przez inne strony zaangażowane w transakcję innymi wersjami językowymi prospektu lub jego części (np. podsumowanie) w celu zapewnienia, że stosowane w nich sformułowania nie są mylące lub nieprawidłowo przetłumaczone,
 - (f) uczestnictwa w procedurach mających na celu zapewnienie, że ostateczna opublikowana wersja prospektu jest zgodna z tą zatwierdzoną przez odpowiedni organ nadzorujący lub z tą ostatecznie uzgodnioną pomiędzy stronami zaangażowanymi w jego przygotowanie,
 - (g) zapoznania się z innymi niż prospekt dokumentami powiązаныmi z transakcją papierami wartościowymi celem przedyskutowania ich ze stronami odpowiedzialnymi za transakcję papierami wartościowymi i ich wpływu na ujawnienia zawarte w prospekcie,

- (h) wykonywania innych zwyczajowo przyjętych dla biegłego rewidenta czynności na danym rynku docelowym w związku z transakcjami papierami wartościowymi.

Wykonywanie czynności opisanych powyżej możliwe jest wyłącznie, gdy spełnione są łącznie poniższe warunki:

- (a) rola biegłego rewidenta ogranicza się do czynności zgodnych z jego zawodowymi kompetencjami,
 - (b) są świadczone wyłącznie w celu określonym w standardzie,
 - (c) zasadniczo nie stanowią rozszerzenia odpowiedzialności biegłego rewidenta ponad tą wynikającą z wydania raportów publicznych objętych prospektem lub raportów prywatnych wydawanych zgodnie z niniejszym standardem,
 - (d) czynności te nie mają charakteru usług doradczych związanych z finansowaniem, strukturą kapitałową i alokacją kapitału oraz strategią inwestycyjną jednostki.
47. Na podstawie niniejszego standardu, biegły rewident inny niż wykonujący zlecenie, może według własnego uznania, po uzyskaniu zgody jednostki, udzielić wsparcia biegłemu rewidentowi wykonującemu zlecenie poprzez:
- (a) udzielenie mu wyjaśnień ustnych lub pisemnych dotyczących jednostki w kwestiach dotyczących swoich usług wykonanych na rzecz jednostki,
 - (b) zapewnienie dostępu do dokumentacji związanej w wykonaniem usług na rzecz jednostki.
48. Usługa przewidziana niniejszym standardem zwykle jest zakończona wydaniem raportu prywatnego. Niemniej jednak czynności opisane w paragrafach 43 do 47 biegły rewident może wykonywać, nawet w sytuacji kiedy nie wydaje raportu prywatnego. Biegły rewident dokumentuje swoje czynności nawet jeżeli nie wydaje raportu prywatnego.

Zdarzenia występujące pomiędzy datą wydania raportu prywatnego a datą zakończenia transakcji papierami wartościowymi

(niniejszą część uzupełniają wytyczne stosowania WS41)

49. O ile nie wynika to z uzgodnionych procedur, biegły rewident nie ma obowiązku wykonywania żadnych dodatkowych procedur po dacie wydania raportu prywatnego.
50. Jeżeli biegły rewident uzyska dodatkowe informacje pomiędzy datą wydania raportu prywatnego a datą zakończenia transakcji papierami wartościowymi, a informacja ta ma zdaniem biegłego rewidenta znaczący wpływ na treść i sformułowania zawarte w raporcie prywatnym, biegły rewident omawia tą kwestię z adresatami w celu wypracowania rozwiązania zaistniałej sytuacji.

ZAŁĄCZNIK 1 WYTYCZNE STOSOWANIA

Wprowadzenie

WS1. Załącznik 1 stanowi integralną część standardu i wyjaśnia definicje zawarte w standardzie oraz zawiera wytyczne zapewniające jego prawidłowe zrozumienie i stosowanie.

Paragrafy WS2 do WS14 zawierają wyjaśnienie terminów stosowanych w standardzie.

WS2. Przez termin *biegły rewident* należy rozumieć firmę audytorską lub odpowiednio osobę lub osoby w głównym stopniu odpowiedzialne za realizację zlecenia w imieniu firmy audytorskiej. W związku z powyższym termin ten należy czytać odpowiednio w zależności od kontekstu, w którym został zamieszczony.

WS3. Przez termin *usługi objęte standardem* należy rozumieć usługi:

- (a) przeprowadzania procedur należytej staranności (*due dilligence*) w zakresie kondycji ekonomiczno-finansowej,
- (b) wydawania listów poświadczających

wykonywane w związku z prospektem jednostki polegające na przeprowadzaniu uzgodnionych procedur.

WS4. Przez termin *papiery wartościowe* należy rozumieć akcje, prawa do akcji, obligacje, listy zastawne, kwity depozytowe, certyfikaty inwestycyjne, prawa poboru, warranty subskrypcyjne, opcje i inne instrumenty finansowe, które mogą być notowane na rynku docelowym lub które uprawniają do nabycia instrumentów, które mogą być notowane na rynku docelowym, oraz inne papiery wartościowe w rozumieniu przepisów prawa polskiego lub obcego.

WS5. Przez termin *transakcja papierami wartościowymi* należy rozumieć:

- (a) czynności związane z dopuszczeniem lub wprowadzeniem papierów wartościowych do obrotu na rynku docelowym (w tym zmianą segmentu rynku docelowego, na którym są notowane papiery wartościowe oraz notowaniem równoległe na dwóch lub więcej rynkach docelowych),
- (b) czynności związane z proponowaniem nabycia, objęcia, wykupu, zamiany papierów wartościowych inwestorom w ofercie na jednym lub kilku rynkach docelowych mającą postać oferty publicznej lub oferty prywatnej (w rozumieniu przepisów prawa polskiego lub obcego),
- (c) czynności związane z umożliwieniem wykonywania praw posiadaczy papierów wartościowych,

dla których niezbędne jest przygotowanie lub następuje sporządzenie dokumentu lub dokumentów zdefiniowanych jako prospekt.

WS6. Przez termin *prospekt* należy rozumieć dokument zdefiniowany przez przepisy prawa lub regulacje danego rynku docelowego jako prospekt albo prospekt emisyjny. Termin ten obejmuje również każdy inny dokument wymagany przez przepisy prawa, regulacje lub praktyki obowiązujące na rynku docelowym, którego celem jest przekazanie informacji związanych lub dotyczących przeprowadzenia transakcji papierami wartościowymi i umożliwienie jego użytkownikom podjęcia decyzji inwestycyjnych dotyczących tej transakcji. Nazwy tych dokumentów mogą być różnorakie i uzależnione od przepisów prawa i praktyk obowiązujących na danym rynku docelowym i obejmują, w szczególności:

Memorandum Informacyjne (*Information Memorandum*), Memorandum Ofertowe (*Offering Memorandum*), Dokument Ofertowy (*Offering Document, Offering Circular*), Dokument Dopuszczeniowy/Rejestracyjny (*Listing Particulars, Admission Document, Registration Statement*), Dokument Skierowany do Akcjonariuszy (*Shareholder Circular*). Termin prospekt obejmuje również tłumaczenia wyżej wymienionych dokumentów na inne języki. Termin prospekt nie obejmuje dokumentów wydawanych okresowo (np. kwartalnie, półrocznie lub rocznie), których sporządzenie jest wymagane:

- (a) w związku z przepisami prawa dotyczącymi raportowania okresowego obowiązującymi na rynku docelowym (np. raport roczny), lub
- (b) wynika z porozumień umownych zawartych przez jednostkę (np. okresowa informacja na temat spełnienia warunków finansowania).

WS7. Przez termin *jednostka* należy rozumieć nie tylko emitenta papierów wartościowych, ale też inne podmioty, których sytuacja finansowa może zostać uznana za istotną dla oceny transakcji papierami wartościowymi i których dane finansowe i operacyjne są umieszczone w prospekcie. Mogą to być np. podmioty z grupy kapitałowej emitenta, w tym podmioty nabyte w ciągu okresu objętego historycznymi danymi finansowymi, gwarant lub podmiot udzielający zabezpieczenia wiarygodności wynikających z papieru wartościowego (w przypadku gdy regulacje lub praktyki na rynku docelowym wymagają ujawniania informacji o nim w miejsce lub łącznie z informacjami o emitencie) lub spółka przejmowana między innymi w przypadku, gdy transakcja papierami wartościowymi służy sfinansowaniu przejęcia lub zatwierdzeniu przejęcia przez posiadaczy papierów wartościowych, do których kierowany jest prospekt. Termin *jednostka* nie obejmuje jednak banku depozytowego, który w oparciu o akcje emituje kwity depozytowe (GDR lub ADR).

WS8. Przez termin *osoba odpowiedzialna za transakcje papierami wartościowymi* należy rozumieć każdą z osób fizycznych, osób prawnych lub inny podmiot, które z mocy obowiązującego prawa lub regulacji obowiązujących na danym rynku docelowym są lub mogą zostać uznane za odpowiedzialne względem inwestorów lub organów nadzorujących funkcjonowanie danego rynku docelowego z tytułu nienależytego przygotowania prospektu lub mogą uchylić się od wyżej wymienionej odpowiedzialności, gdy wykażą, że nie ponoszą winy lub działając dochowali (oni lub osoby, za które odpowiadają) należytej staranności (*due diligence*). W szczególności osobami takimi są wszystkie te osoby, które potwierdziły w tym prospekcie swoją odpowiedzialność za treść prospektu (np. poprzez zawarcie odpowiedniego zapisu o odpowiedzialności) czyli np. emitent papierów wartościowych i jego organy czy też akcjonariusz sprzedający lub podmiot oferujący lub zbywający papiery wartościowe. Osoby takie mogą być, na podstawie przepisów prawa obowiązujących na rynku docelowym, pociągnięte do odpowiedzialności karnej lub cywilnej (w tym deliktowej) lub administracyjnej, między innymi z tytułu zamieszczenia informacji wprowadzających w błąd w prospekcie lub dokumentach powiązanych z transakcją papierów wartościowych.

WS9. Przez termin *rynek docelowy* – należy rozumieć zorganizowany rynek obrotu, na którym papiery wartościowe są notowane (lub na którym planuje się ich notowanie lub dopuszczenie do obrotu w ramach transakcji papierami wartościowymi), niezależnie od tego czy jest on rynkiem regulowanym w rozumieniu przepisów UE czy też rynkiem nieregulowanym w rozumieniu przepisów UE (np. alternatywnym systemem obrotu, zorganizowaną platformą obrotu (OTF)) lub rynkiem działającym poza UE. Przez termin *rynek docelowy* rozumie się również miejsce, terytorium lub obszar, w którym papiery wartościowe są oferowane, np. w ofercie publicznej lub w ofercie prywatnej. Transakcje papierami wartościowymi mogą być

przeprowadzane na jednym rynku lub kilku rynkach docelowych jednocześnie. Przykładowo spółka może ubiegać się o dopuszczenie do notowania swoich akcji równolegle w Polsce na rynku regulowanym GPW w Warszawie i Wielkiej Brytanii na rynku Notowań Oficjalnych i jednocześnie przeprowadzać ofertę publiczną w Polsce, ofertę prywatną skierowaną do inwestorów kwalifikowanych w USA (tzw. oferta zgodnie z Regulacją 144A) oraz ofertę międzynarodową skierowaną do inwestorów kwalifikowanych poza USA (tzw. oferta zgodnie z Regulacją S). W takiej sytuacji rynkami docelowymi są: Polska (oferta publiczna i dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym), Wielka Brytania (dopuszczenie na rynku regulowanym), rynek inwestorów kwalifikowanych w USA (oferta prywatna w USA) i rynek inwestorów kwalifikowanych poza USA (oferta prywatna poza USA).

WS10. Przez termin *procedury należytej staranności (due diligence)* należy rozumieć proces, w którym osoby odpowiedzialne za transakcje papierami wartościowymi, działające samodzielnie (w tym przez podmioty powiązane) lub przy wsparciu doradców, przeprowadzają transakcję tylko po należytej i wnikliwej analizie mającej na celu ustalenie, że zostały spełnione wszystkie wymogi regulacyjne i prawne istotne dla transakcji papierami wartościowymi dotyczące jej przeprowadzenia. Co do zasady brak jest ogólnie przyjętych uregulowań wskazujących szczegółowo na zestaw procedur, który należałoby wykonać w danej sytuacji co oznacza, że w przypadku gdy biegły rewident jest zaangażowany w związku z tym procesem przeprowadzanym przez osoby odpowiedzialne za transakcje papierami wartościowymi, osoby te powinny jasno określić jakie procedury są przez nie w danej sytuacji wymagane.

Adresaci i cel usługi objętej standardem

WS11. Przez termin *adresat* należy rozumieć tylko osobę lub osoby wskazane w paragrafie 5 standardu. Adresatem może być tylko osoba odpowiedzialna za transakcję papierami wartościowymi ale nie każda osoba odpowiedzialna za transakcję papierami wartościowymi jest adresatem. W szczególności do adresatów nie zalicza się doradców prawnych oraz biegłych rewidentów lub innych ekspertów, których raporty mogą być objęte prospektem (np. ekspert geologiczny lub ekspert do wyceny nieruchomości) nawet jeżeli odpowiadają one częściowo za treść prospektu lub uczestniczą w jego przygotowaniu. Doradcy prawni nie są ani zlecniodawcami ani adresatami procedur wykonywanych przez biegłego rewidenta, jednakże działając na rzecz osób odpowiedzialnych za transakcje papierami wartościowymi mogą uczestniczyć w czynnościach przez nich zleconych lub zapoznawać się z treścią raportów prywatnych. Zaleca się wyjaśnienie roli doradców prawnych przy uzgadnianiu warunków zlecenia.

Paragraf 8 standardu mówi, że standard nie ma zastosowania, gdy zlecniodawcą lub adresatem jest ostateczny nabywca papierów wartościowych. Podmiot zajmujący się pośrednictwem w sprzedaży papierów wartościowych może być związany, np. z emitentem lub podmiotem oferującym/sprzedającym papiery wartościowe, umową, na mocy której jest zobowiązany do objęcia/nabycia papierów wartościowych w określonych sytuacjach (np. umowa o subemisję usługową lub subemisję inwestycyjną, umowa o gwarantowanie oferty lub umowa nabycia papierów wartościowych w celu ich dalszej dystrybucji (*placement agreement/purchase agreement/subscription agreement/underwriting agreement*)), a zatem w pewnych sytuacjach może stać się ostatecznym nabywcą papierów wartościowych. Jednakże podmioty te mogą być adresatami raportów prywatnych, pod warunkiem, że uzgodnione warunki zlecenia poza wskazaniem celu zgodnego z tym zapisanym w standardzie zawierają też szczegółowy zapis wyłączający, np. że usługi świadczone wobec adresatów nie

stanowią porady lub zalecenia dotyczące decyzji ekonomicznych związanych z transakcją, w tym w szczególności decyzji podejmowanych przez adresatów jako inwestorów lub w ramach świadczonych przez nich usług doradztwa inwestycyjnego.

Zakres standardu

WS12. Przez termin *list poświadczający* należy rozumieć list prywatny wydany przez biegłego rewidenta zwykle przygotowany na życzenie adresatów. Jego celem jest poświadczenie adresatom (w formie wniosków, o których mowa w paragrafie 38) dotyczące spraw właściwych dla odpowiedzialności adresatów.

WS13. Przez termin *raport prywatny* należy rozumieć raport, którego treść lub wnioski nie są publicznie udostępniane a są jedynie udostępniane stronom, które zleciły biegłemu rewidentowi wykonanie usługi przewidzianej standardem jako część swoich procedur należytej staranności. Za względu na fakt, że podmioty inne niż adresaci mogą nie rozumieć, że zakres procedur jest ustalany przez adresatów bądź nieprawidłowo zinterpretować uzyskane ustalenia lub wnioski niewskazane jest, aby byli oni informowani o wnioskach z pracy biegłego rewidenta. W związku z powyższym, biegły rewident świadczący usługi przewidziane standardem zapewnia, że raport prywatny nie będzie przytaczany, cytowany ani referowany w całości lub w części w prospekcie oraz innych publicznie dostępnych dokumentach a treść jego nie będzie ujawniana stronom trzecim (w tym inwestorom) za wyjątkiem sytuacji, gdy wymagają tego przepisy prawa, postanowienie sądu, upoważnione organy lub w innych uzasadnionych interesem adresatów sytuacjach, które zostaną uzgodnione pomiędzy adresatem a biegłym rewidentem.

Zapewnienie przez biegłego rewidenta nieudostępniania raportów prywatnych lub referowania do nich odbywa się poprzez:

- (a) zawarcie odpowiednich zapisów w uzgodnionych warunkach zlecenia z adresatami raportu,
- (b) zawarcie odpowiednich zapisów w treści raportu prywatnego,
- (c) zapoznanie się z treścią dokumentów, które są udostępniane inwestorom, w szczególności prospektem w celu zidentyfikowania i zgłoszenia osobom odpowiedzialnym za transakcje papierami wartościowymi konieczności usunięcia ewentualnych odniesień do raportów prywatnych.

WS14. Przez termin *raport publiczny* należy rozumieć każde sprawozdanie lub raport wydane przez biegłego rewidenta zgodnie ze standardami badania, przeglądu lub innych usług atestacyjnych. Raport publiczny może być sporządzany dla potrzeb prospektu (np. raport dotyczący prognozy zysku zamieszczonej w prospekcie) lub też być sporządzony dla innych celów, opublikowany a następnie objęty prospektem (sprawozdanie z badania wydane w odniesieniu do badania rocznego sprawozdania finansowego lub raport z przeglądu w odniesieniu do przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego). Przez stwierdzenie *prospekt obejmuje raporty publiczne* należy rozumieć sytuacje, w których raporty publiczne są bezpośrednio zamieszczone w prospekcie lub włączone do niego przez odniesienie na podstawie obowiązujących przepisów prawa na rynku docelowym, które zrównują takie włączenie przez odniesienie z bezpośrednim zamieszczeniem raportów publicznych w prospekcie.

WS15. Paragraf 9 standardu odnosi się do biegłego rewidenta innego niż ten opisany w paragrafie 7 standardu. Jest to biegły rewident, który nie jest objęty ograniczeniami dotyczącymi niezależności wynikającymi z faktu przeprowadzania (lub planowanego przeprowadzenia)

usługi związanej z wydaniem raportów publicznych oraz który nie wydawał raportów publicznych dotyczących jednostki, które są objęte prospektem.

- WS16. Paragraf 9 odnosi się także do sytuacji, w których biegły rewident zostaje zaangażowany do usług związanych z transakcją papierami wartościowymi, nieobjętych niniejszym standardem. Standard nie zabrania wykonywania takich usług, jeżeli biegły rewident nie jest objęty ograniczeniami dotyczącymi niezależności wynikającymi z przepisów prawa, standardów lub kodeksu etyki. Przykładami takich usług mogą być usługi zbliżone do tych opisanych w standardzie ale również inne usługi jak na przykład wydanie raportu prywatnego na temat skutków księgowych lub podatkowych planowanej transakcji zawierającego elementy doradztwa podatkowo-księgowego, wsparcie w kompilacji informacji finansowych do zamieszczenia w prospekcie, wsparcie w przygotowaniu części prospektu (np. części dotyczącej opodatkowania) lub inne. Dla uniknięcia nieporozumień odnośnie do stosowanych przez biegłego rewidenta standardów, zaleca się w sytuacjach uzasadnionych okolicznościami (charakter usługi, zaangażowane strony) aby uzgodnione warunki zlecenia ze stronami zaangażowanymi wskazywały, że niniejszy standard nie jest stosowany.

Przyjęcie i kontynuacja zlecenia

- WS17. Osobami odpowiedzialnymi za określenie zakresu procedur są wyłącznie adresaci. Biegły rewident nie określa samodzielnie zakresu świadczonych usług, jednakże bierze pod uwagę ten zakres przy formułowaniu wniosków z rezultatów swoich prac w raporcie prywatnym. Oceniając, czy zakres uzgodnionych procedur jest wystarczający do wydania danego raportu prywatnego, biegły rewident bierze pod uwagę, czy występują znaczące ograniczenia w zakresie zleconych procedur. W szczególności biegły rewident rozważa, czy wykonując zlecenie będzie miał dostęp do niezbędnych informacji oraz czy zlecone procedury nie ograniczają się do czynności pozornych, których wykonanie nie spełnia celów wskazanych w paragrafie 6 standardu, oraz czy zlecone procedury są wykonalne.
- WS18. Uzgodnione procedury, których wykonanie zlecają osoby odpowiedzialne za transakcję papierami wartościowymi mogą obejmować szerokie spektrum zagadnień. Niektóre z tych zagadnień mogą wymagać specjalistycznej wiedzy i umiejętności. W takich sytuacjach przed przyjęciem (lub kontynuacją) zlecenia biegły rewident zapewnia, że ma dostęp do wewnętrznych lub zewnętrznych ekspertów z umiejętnościami wystarczającymi dla przeprowadzenia zleconych uzgodnionych procedur.

Uzgadnianie warunków zlecenia

- WS19. Zasadniczo warunki wykonania zlecenia są ustalane na piśmie w formie umowy bądź też listu intencyjnego lub listu angażującego i jest to przyjęta praktyka dla zleceń związanych z transakcjami papierami wartościowymi, dla których rynkiem docelowym jest rynek polski. W ograniczonych sytuacjach, dotyczących transakcji na rynku docelowym innym niż polski, w miejsce tych dokumentów akceptowalne może być wydanie przez adresatów instrukcji, które są formalnie akceptowane przez biegłego rewidenta na piśmie (np. w treści wydawanego raportu prywatnego) wraz z wyjaśnieniem tamże dodatkowych kwestii, które powinny w danej sytuacji być zaadresowane. Ograniczone sytuacje opisane w poprzednim zdaniu to takie, w których na danym rynku docelowym praktyka i odpowiednie standardy biegłego rewidenta przewidują taki tryb postępowania.

Dla transakcji dotyczących kilku rynków docelowych może okazać się konieczne zawieranie osobnych uzgodnionych warunków zlecenia, w szczególności w sytuacji gdy biegły rewident

wydaje raporty prywatne osobno dla transakcji na poszczególnych rynkach docelowych lub zakres odpowiedzialności stron różni się dla poszczególnych rynków docelowych.

- WS20. Sfinalizowanie uzgodnionych warunków zlecenia może być przedmiotem dłuższych negocjacji z adresatami. W niektórych sytuacjach adresaci inni niż jednostka mogą nie być w stanie podpisać umowy lub wydać instrukcji w momencie rozpoczęcia prac ze względu np. na to, że nie posiadają oni stosownych uzgodnionych warunków zlecenia z jednostką (np. nie zawarli umowy o subemisję lub umowy zlecenie/listu angażującego). W takiej sytuacji standard nie zabrania przeprowadzenia czynności przewidzianych zleceniem, pod warunkiem że biegły rewident uzgodni z jednostką ramowe warunki zakresu zlecenia przed wykonywaniem znaczących czynności związanych ze zleceniem, a uzgodnienie wiążących warunków zlecenia z pozostałymi stronami nastąpi nie później niż wydanie przez biegłego rewidenta podpisanego raportu prywatnego. Wstępne uzgodnione z jednostką ramowe warunki zakresu zlecenia mogą być zmienione na skutek negocjacji z innymi adresatami.

Dopuszczalne jest, aby w imieniu grupy adresatów innych niż jednostka uzgodnione warunki zlecenia zawarł jeden (lub kilku) z nich pod warunkiem, że z uzgodnionych warunków zlecenia jasno wynika, że działa on w imieniu i na polecenie tych pozostałych adresatów innych niż jednostka, a warunki zlecenia są uzgodnione dla wszystkich w ramach danej grupy adresatów. Dopuszczalne jest również, aby dodatkowym adresatem raportu prywatnego stała się osoba odpowiedzialna za transakcje papierami wartościowymi, która stała się taką osobą dopiero po wydaniu raportu prywatnego, pod warunkiem, że przed objęciem ją korzyściami z bycia adresatem raportu prywatnego, biegły rewident ustali z nią pisemnie, że przyjmuje warunki zawartych wcześniej uzgodnionych warunków zlecenia z innymi adresatami.

- WS21. Z ustaleń umownych powinno wyraźnie wynikać, że za kwestie dotyczące jednostki (w tym treść prospektu), które są przedmiotem zlecenia odpowiada jednostka oraz że adresaci są odpowiedzialni za przeprowadzenie procedur należytej staranności. Zgodnie z praktykami rynku docelowego, zasadne może być zawarcie odniesienia do zakresu procedur, które adresaci inni niż jednostka powinny wykonać w danej sytuacji (np. procedury przewidziane przez wytyczne ICMA lub procedury zasadniczo spójne z takimi, które byłyby przeprowadzone, gdyby transakcja podlegała zatwierdzeniu przez Komisję Papierów Wartościowych i Giełd w USA).

W warunkach zlecenia biegły rewident może uzgodnić z adresatami kwestie swojej odpowiedzialności oraz jej ewentualne ograniczenia, a także kwestie jurysdykcji do rozwiązywania ewentualnych sporów z adresatami, w szczególności jeżeli transakcja ma miejsce na rynkach docelowych poza Polską.

- WS22. O ile jest to możliwe i praktycznie wykonalne, zaleca się, aby uzgodnione warunki zlecenia zawierały przykładową treść raportu prywatnego wraz z określeniem sposobu formułowania wniosków oraz szczegółowym przedstawieniem procedur.

Wymogi etyczne

- WS23. Co do zasady, usługi przewidziane przez standard wykonuje biegły rewident, który ze względu na wydawanie raportów publicznych musi spełniać wymogi niezależności przewidziane w odpowiednich przepisach prawa lub regulacjach. Jeżeli biegły rewident nie spełnił wymogów niezależności w związku z wydaniem raportu publicznego odmawia on przyjęcia zlecenia przewidzianego standardem. Tym niemniej, mogą występować ograniczone sytuacje, gdy zlecenie uzgodnionych procedur następuje po zakończeniu okresu, w którym biegły rewident musiał pozostawać niezależny i spełniał wymogi w okresie, w którym

przepisy prawa tego od niego wymagały. W takich sytuacjach konieczne jest uzgodnienie stanu faktycznego w kwestii niezależności z adresatami przed przystąpieniem do zlecenia oraz modyfikacja treści samego raportu tak, aby wskazywała, w których okresach biegły rewident spełniał bądź nie spełniał wymogów niezależności. W przypadku biegłych rewidentów stosujących standard dobrowolnie poprzednie zdanie stosuje się odpowiednio.

Kontrola jakości

WS24. Dla zleceń objętych niniejszym standardem stosuje się odpowiednio uregulowania zawarte w KSUA 3000 (Z) A60-68.

WS25. Biegły rewident jest zaangażowany w zlecenie głównie ze względu na fakt, że dokonał w przeszłości lub dokonuje dla potrzeb prospektu badania lub przeglądu sprawozdania finansowego jednostki. Biegły rewident przeprowadzający badanie lub przegląd sprawozdania finansowego, choć posiada wiedzę na temat jednostki, może nie posiadać wystarczającego doświadczenia, żeby przyjąć odpowiedzialność za zlecenie związane z wydaniem raportów prywatnych, w szczególności jeżeli transakcja papierów wartościowych odbywa się na rynkach docelowych poza Polską. Niezbędne jest, aby zlecenie było kierowane lub współkierowane przez biegłego rewidenta lub innego eksperta posiadającego odpowiednie doświadczenie, zarówno w kwestiach dotyczących wiedzy o jednostce jak i specyfiki zlecenia przewidzianego standardem a także wymogów rynku docelowego. W związku z powyższym zlecenie może być wykonywane wspólnie z inną firmą należącą do sieci biegłego rewidenta. Dopuszczalne jest również, aby zlecenie przeprowadzała i wydawała raport prywatny samodzielnie inna firma należąca do sieci biegłego rewidenta pod warunkiem, że biegły rewident badający lub dokonujący przeglądu sprawozdania finansowego jednostki:

- (a) wyraził na to zgodę, oraz
- (b) zapewni, że przy wykonywaniu zlecenia spełnione są wymogi przewidziane niniejszym standardem.

Planowanie i przeprowadzenie zlecenia

WS26. Kwestie są uznawane za istotne, jeżeli ich pominięcie lub zniekształcenie może mieć znaczący wpływ na decyzje ekonomiczne podejmowane przez odbiorcę informacji. Istotność jest uzależniona od charakteru pominięcia lub zniekształcenia w świetle wszystkich okoliczności. Wartość kwotowa, charakter danej kwestii lub ich kombinacja może być czynnikiem decydującym o określeniu czy dana kwestia jest istotna.

W przypadku zleceń opartych na uzgodnionych procedurach, istotność w ujęciu ilościowym może być ustalona poprzez instrukcje przekazywane przez zlecających.

WS27. Wykonując zlecenie biegły rewident polega na informacjach uzyskanych od jednostki, jej organów, pracowników i przedstawicieli. Uzgodnione warunki zlecenia mogą ograniczać odpowiedzialność biegłego rewidenta w sytuacji pominięcia, zatajenia lub błędnego przedstawiania informacji. Niemniej jednak, w sytuacji, gdy przekazana informacja wydaje się być wyraźnie wątpliwa, biegły rewident, stosując swój zawodowy sceptycyzm i uwzględniając doświadczenie, nie polega na otrzymanych wyjaśnieniach bez przeprowadzenia dalszych ustaleń.

Biegły rewident zwykle, bez zbędnej zwłoki, informuje organy jednostki oraz innych adresatów, że nastąpiło pominięcie, zatajenie, lub błędne przedstawienie informacji. Biegły rewident jest zobowiązany do zachowania uzyskanych informacji w tajemnicy. Jednakże, w niektórych sytuacjach, zachowanie uzyskanych informacji w tajemnicy, bądź informowanie

o nich jednostki, czy też innych adresatów może być sprzeczne z obowiązującymi przepisami (np. dotyczącymi przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy). W takich sytuacjach, biegły rewident uzyskuje poradę prawną w celu ustalenia dalszego toku postępowania, biorąc pod uwagę interes publiczny i przepisy prawa.

Dokumentowanie zlecenia

WS28. Biegły rewident, bezpośrednio lub pośrednio, gromadzi dowody na podstawie jednej z następujących procedur: zapytania i analizy, ponowne przeliczenie kwot, porównanie i inne metody sprawdzające poprawność obliczeń, obserwację, inspekcję, uzyskanie potwierdzeń. Wybór jednej z metod jest uzależniony od sprawdzanej kwestii a ich dobór będzie uzależniony od przekazanych instrukcji, ale też wniosków, które są oczekiwane od biegłego rewidenta.

W przypadku wydawania więcej niż jednego raportu prywatnego, dowody zebrane dla potrzeb jednego raportu prywatnego są brane pod uwagę dla potrzeb pozostałych wydawanych raportów prywatnych.

WS29. Zakres informacji, które powinny być zamieszczone w dokumentacji roboczej, jest kwestią zawodowego osądu. Nie jest koniecznym ani praktycznym dokumentowanie każdej kwestii rozważanej przez biegłego rewidenta. Stosując osąd zawodowy dla określenia zakresu dokumentacji roboczej, którą należy zebrać, przygotować i zachować, biegły rewident rozważa, czy dokumentacja ta zawiera informacje wystarczające do podjęcia przez innego biegłego rewidenta, który nie był zaangażowany w zlecenie wniosków zbieżnych z tymi, które podjął biegły rewident zaangażowany w zlecenie.

Forma i zawartość dokumentacji roboczej jest uzależniona od:

- charakteru i zakresu zlecenia,
- formy i wniosków (opinii) formułowanych w raporcie,
- charakteru i stopnia skomplikowania działalności jednostki,
- charakteru i jakości systemów księgowych i systemów kontroli wewnętrznej w jednostce,
- okoliczności związanych z delegacją zadań na poszczególnych członków zespołu kierowanego przez biegłego rewidenta,
- technologii i metodyki dokumentacji stosowanej przez biegłego rewidenta.

WS30. Transakcje papierami wartościowymi często obejmują więcej niż jeden rynek docelowy. Powszechną praktyką jest zawieranie uzgodnionych warunków zlecenia i wydawanie raportów prywatnych w języku angielskim. W związku z powyższym standard zezwala na sporządzanie dokumentacji (w tym uzgodnionych warunków zlecenia i raportów prywatnych) w języku obcym, w którym biegły rewident komunikuje się z adresatami bez konieczności ich tłumaczenia na język polski.

WS31. Emitent jest co do zasady odpowiedzialny za całą treść prospektu. Jeżeli jednostka nie jest emitentem papierów wartościowych jej odpowiedzialność może być ograniczona tylko do części prospektu, w której zawarte są informacje dotyczące tej jednostki. W takiej sytuacji oświadczenie kierownictwa może odnosić się tylko do odpowiedniej części prospektu.

Treść raportu prywatnego

WS32. W celu sformułowania wniosku określonego w paragrafie 38 (b) biegły rewident stosuje wymagania zawarte w KSUA 3000 (Z) paragrafy 46-49 odpowiednio.

WS33. W przypadkach przewidzianych w paragrafie 40 standardu (przeгляд wykonywany wyłącznie na potrzeby raportu prywatnego bez publikacji raportu publicznego) w miejsce odpowiedniego

KSP, biegły rewident może zastosować równoważne standardy przeglądu obowiązujące na rynku docelowym, jeżeli tak zostało uzgodnione z adresatami raportu prywatnego.

WS34. Biegły rewident wydaje raport tylko po:

- (a) zebraniu odpowiednich dowodów,
- (b) zapewnieniu, że forma wniosków odpowiada tej zawartej w uzgodnionych warunkach zlecenia (zmienionych uzgodnionych warunkach zlecenia),
- (c) dokonaniu odpowiednich wewnętrznych procedur przeglądu w tym przeglądu przez osobę dokonującą przeglądu kontroli jakości zlecenia,
- (d) uzyskaniu odpowiednich oświadczeń od jednostki.

Inne procedury związane z transakcjami papierami wartościowymi

WS35. Zapoznanie się z treścią prospektu i wykonanie czynności przewidzianych w paragrafach 43 i 44 jest czynnością obowiązkową, jeżeli biegły rewident wykonuje zlecenie zgodnie z tym standardem lub gdy wydaje raport publiczny dla potrzeb prospektu. Jednakże, biegły rewident nie ma obowiązku zapoznawania się z publikowanymi prospektami dotyczącymi jednostki i wykonywania jakichkolwiek procedur, jeżeli nie został zaangażowany do zlecenia przewidzianego tym standardem lub do wydania raportu publicznego dla potrzeb prospektu.

Przez zapoznanie się z treścią prospektu należy rozumieć zapoznanie się z treścią całego dostępnego dokumentu, a nie jedynie jego części, której dotyczy wykonywane zlecenie. Jednakże, jeżeli nie zostało to ustalone inaczej z adresatami, biegły rewident nie jest zobowiązany do zapoznawania się z uaktualnieniami prospektu (np. aneksami lub komunikatami aktualizującymi do prospektu) lub dodatkowymi częściami prospektu sporządzonymi po zakończeniu przez niego prac (np. ostateczne warunki oferty wydawane do prospektu bazowego związanego z programem emisji obligacji).

WS36. KSB 720 (Z) nie ma zastosowania do dokumentów ofertowych papierów wartościowych w tym prospektów. W związku z powyższym prospekt nie stanowi innych informacji w rozumieniu tego standardu, co oznacza, że biegły rewident nie odnosi się do treści prospektu w wydawanym raporcie publicznym dotyczącym badania sprawozdania finansowego jednostki. Tym niemniej jednak wymogi zawarte w KSB 720 (Z) paragrafy 14-16 oraz 25 stosuje się odpowiednio dla zleceń objętych niniejszym standardem.

WS37. Akceptowalne jest zakończenie przeprowadzania uzgodnionych procedur na datę wcześniejszą niż data wydania raportu prywatnego. Zwykle ma to miejsce na kilka dni roboczych przed zatwierdzeniem prospektu lub jego publikacją (lub innymi zdarzeniami uzgodnionymi z adresatami, w związku z którymi następuje wydanie raportu prywatnego), a data graniczna do której przeprowadzane są procedury (tzw. *cut off date*) jest uzgadniana z adresatami w uzgodnionych warunkach zlecenia oraz zamieszczona w samej treści raportu. Jeżeli w raporcie prywatnym nie pojawia się wzmianka o dacie granicznej, do której były przeprowadzone procedury należy przyjąć, że jest to data wydania raportu.

WS38. Jeżeli przepisy prawa rynku docelowego lub organy nadzorujące dany rynek docelowy wymagają:

- (a) wydania oświadczeń dotyczących przyjęcia odpowiedzialności za wydawany raport publiczny stanowiący część prospektu (tzw. *responsibility statement*),

- (b) wydania pisemnej zgody na zamieszczenie w prospekcie uprzednio wydanego lub wydawanego raportu publicznego (tzw. *consent letter*),
- (c) wydania innych oświadczeń związanych z transakcją papierów wartościowych (np. potwierdzenie, że treści zawarte w prospekcie lub jego części podlegały weryfikacji lub akceptacji biegłego rewidenta)

to biegły rewident wydaje stosowne oświadczenia lub zgody albo bezpośrednio w treści wydawanego raportu publicznego, albo w osobnym dokumencie zgodnie z przepisami prawa i praktyką obowiązującą na rynku docelowym. Do wykonywania zleceń związanych z takimi czynnościami stosuje się ten standard oraz odpowiednie standardy rynku docelowego, które wskazują formę i treść wydawanych przez biegłego rewidenta dokumentów. Wydawany osobny dokument nie jest raportem prywatnym w rozumieniu niniejszego standardu i nie musi zawierać elementów przewidzianych w paragrafie 37 standardu, a w miejsce procedur opisanych w paragrafach 43 i 44 biegły rewident może zastosować procedury równoważne przewidziane standardami i praktykami rynku docelowego. Dokumentów opisanych w punktach (a) do (c) powyżej nie wydaje się, jeżeli nie wynika to z wymogów przewidzianych przepisami prawa lub uregulowań mających zastosowanie na danym rynku docelowym.

- WS39. Biegły rewident wykonujący zlecenie dotyczące jednostki nie zawsze jest biegłym rewidentem wykonującym badanie tej jednostki. Może on zwrócić się do biegłego rewidenta badającego jednostkę o udzielenie wsparcia w związku z wykonywanym zleceniem. Zasadne jest, aby biegły rewident udzielający wsparcia ustalił pisemnie z biegłym rewidentem wykonującym zlecenie, że zakres wsparcia ma charakter wyłącznie informacyjny, nie oznacza przejęcia przez niego dodatkowej odpowiedzialności wobec biegłego rewidenta wykonującego zlecenie lub wobec osób odpowiedzialnych za transakcje papierami wartościowymi, a biegły rewident udzielający wsparcia jest zwolniony wobec biegłego rewidenta wykonującego zlecenie z odpowiedzialności w granicach dopuszczalnych regulacjami rynku docelowego.
- WS40. Typową sytuacją opisana w paragrafie 48 standardu jest sytuacja, w której jedynie emitent (jednostka) zwraca się do biegłego rewidenta o skomentowanie czy ma jakieś uwagi do prospektu, natomiast nie wymaga (ani on ani inne osoby odpowiedzialne za transakcje papierami wartościowymi) wydania jakichkolwiek raportów prywatnych. W takiej sytuacji możliwe jest uzgodnienie z jednostką, że po wykonaniu procedur biegły zakomunikuje pisemnie jakie uwagi zgłasza do dokumentu lub że ich nie zgłasza. Komunikacja taka nie musi zawierać elementów, które są wymagane w treści raportów prywatnych.

Zdarzenia występujące pomiędzy datą wydania raportu prywatnego a datą zakończenia transakcji papierami wartościowymi

- WS41. Jeżeli zaproponowane przez adresatów rozwiązanie kwestii powstałej po dacie wydania raportu prywatnego nie jest satysfakcjonujące dla biegłego rewidenta, biegły rewident rozważa zasięgnięcie porady prawnej w celu ustalenia dalszego postępowania.

ZALĄCZNIK 2 INFORMACJA NA TEMAT RAPORTÓW PRYWATNYCH

Niniejszy załącznik jest publikowany łącznie ze standardem ale nie stanowi jego integralnej części. Zaprezentowano w nim w zwięzłej formie informacje na temat różnych rodzajów listów poświadczających oraz innych raportów prywatnych wydawanych w związku z transakcjami papierami wartościowymi. Przedstawione treści nie stanowią wymogów, wytycznych lub zaleceń standardu, nie określają minimalnej lub maksymalnej zawartości raportu prywatnego, zawartych w nim wniosków lub procedur wykonywanych w związku jego wydaniem. Nie stanowią też kompletnej i zamkniętej listy raportów prywatnych, które można wydawać zgodnie z wymogami standardu.

Wydanie przez biegłego rewidenta raportów prywatnych dla adresatów nie jest obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa. Wynika ono najczęściej z procedur zarządzania ryzykiem stosowanych przez jednego z adresatów, głównie bank inwestycyjny, który w odpowiedzi na wymóg dochowania należytej staranności w obszarach, które są wymagane od niego przez przepisy prawa lub regulacje na danym rynku docelowym, w miejsce przeprowadzania procedur samodzielnie, korzysta z wsparcia innych wyspecjalizowanych w danej dziedzinie podmiotów. Raport prywatny stanowi jeden z dowodów przeprowadzenia procedur należytej staranności przy przeprowadzaniu transakcji papierami wartościowymi. To, czy bank inwestycyjny wymaga danego raportu prywatnego i jaki ma być jego zakres wynika z jego oceny ryzyka związanego z danym zagadnieniem oraz jego wewnętrznych procedur dla danego typu transakcji papierami wartościowymi.

Najpowszechniej występującym raportem prywatnym jest list poświadczający dotyczący informacji finansowych zawartych w prospekcie wydawany przez biegłego rewidenta dokonującego badania sprawozdania finansowego objętego prospektem (tzw. *auditor's comfort letter*). Zasadniczo wymagany jest on dla każdej większej transakcji papierami wartościowymi, w której uczestniczy bank inwestycyjny dokumentujący procedury należytej staranności. Chociaż list ten wymagany jest na całym świecie, istnieje kilka powszechnie stosowanych wzorów, które różnią się od siebie w szczegółach wykonywanych procedur i samej treści listu. Dobór odpowiedniego wzoru zależy od wielu czynników, takich jak typ papierów wartościowych, rynek docelowy, wewnętrzne procedury dotyczące ryzyka przyjęte przez bank inwestycyjny lub biegłego rewidenta. Standard nie określa wzoru listu poświadczającego pozostawiając decyzje w tym względzie biegłemu rewidentowi wykonującemu zlecenie, pod warunkiem zawarcia w treści listu elementów wymaganych przez paragraf 37 standardu i spełnienia innych wymogów standardu.

Pozostałe rodzaje (typy) raportów prywatnych zawartych poniżej zleca się biegłemu rewidentowi zwykle w przypadku zaistniałych okoliczności krótko opisanych w tabeli. Dla niektórych rodzajów rynków docelowych stanowią one standardową praktykę w danej sytuacji i często wynikają z dodatkowych wymogów narzuconych na bank inwestycyjny. Np. w przypadku dopuszczenia akcji na niektórych rynkach docelowych, bank inwestycyjny musi potwierdzić organowi nadzorującemu dany rynek, że wykonał procedury dotyczące oświadczenia o kapitale obrotowym. Podobnie w przypadku debiutu giełdowego, bank inwestycyjny musi w niektórych sytuacjach potwierdzić, że przeprowadził procedury w celu ustalenia, że ten emitent po debiucie będzie w stanie spełnić wymogi raportowania bieżącego i okresowego. W takich sytuacjach bank inwestycyjny, zwykle oprócz szczegółowego raportu dotyczącego danego zagadnienia, oczekuje także listu poświadczającego z wnioskiem dającym racjonalną lub ograniczoną pewność. W innych sytuacjach, bank inwestycyjny może wymagać danego raportu ze względu na to, że postrzega zwiększone ryzyko w danym obszarze i chciałby poprzez raport zidentyfikować kwestie, które należy zakomunikować inwestorom (np. w ramach czynników ryzyka opisanych w prospekcie). W takiej sytuacji bank inwestycyjny zwykle ustala zawężony obszar procedur i nie wymaga żadnych zapewnień.

UZGODNIONE PROCEDURY WYKONYWANE W ZWIĄZKU Z TRANSAKCJAMI PAPIERAMI WARTOŚCIOWYMI
WYMAGAJĄCYMI SPORZĄDZENIA PROSPEKTU

Rodzaj (typ) raportu	Przykładowe uzgodnione procedury	Wnioski w raporcie
<p>List poświadczający dotyczący informacji finansowych (auditor's comfort letter)</p> <p>Wydawany zwykle przy wszystkich rodzajach transakcji gdzie identyfikowane jest ryzyko związane z treścią prospektu. Adresuje kwestie odpowiedzialności adresatów dotyczącej dochowania należytej staranności co do: (i) zamieszczenia prawidłowych historycznych danych finansowych w prospekcie oraz (ii) oświadczenia o braku negatywnych zmian w sytuacji finansowej jednostki od daty jej ostatnich dostępnych sprawozdań finansowych.</p>	<p>Uzgodnienie historycznych danych finansowych zamieszczonych w prospekcie do sprawozdań finansowych, ksiąg rachunkowych lub przygotowanych przez jednostkę zestawień.</p> <p>Ograniczone procedury dotyczące oświadczenia o znaczącej zmianie sytuacji finansowej jednostki (lub jej braku) od daty ostatniego sprawozdania finansowego polegające m.in. na zapoznaniu się z protokołami ze spotkań organów jednostki, dyskusjami z osobami odpowiedzialnymi za kwestie finansowe i rachunkowe, analizie przedstawionych przez nich wybranych danych finansowych.</p> <p>W niektórych sytuacjach może również obejmować zlecenie przeglądu danych śródrocznych lub procedury dotyczące informacji finansowych pro forma (jeśli prospekt nie zawiera odpowiednich raportów publicznych w tym zakresie).</p>	<p>Faktyczne ustalenia dotyczące uzgodnienia poszczególnych danych do odpowiednich źródeł bez dodatkowych zapewnień – tzw. <i>extraction comfort</i>.</p> <p>Faktyczne ustalenia dotyczące wykonanych procedur z wnioskami bez zapewnień lub z zapewnieniem o ograniczonej pewności dotyczące wybranych danych finansowych (np. przychody, zadłużenie, kapitał zakładowy oraz zmiany takich wielkości w uzgodnionym z adresatami okresie – zwykle do daty granicznej). - tzw. <i>change period comfort</i>.</p> <p>Potwierdzenie wykonania odpowiednich procedur zwykle wraz z zapewnieniem w formie ograniczonej pewności.</p>
<p>Raport/List poświadczający dotyczące oświadczenia o kapitale obrotowym (working capital report/comfort letter)</p> <p>Wydawany przy okazji emisji akcji lub instrumentów uprawniających do nabycia akcji. Adresuje kwestie odpowiedzialności adresatów dochowania należytej staranności co do oświadczenia jednostki, że posiada „wystarczający kapitał obrotowy do zaspokojenia bieżących potrzeb”, którego zamieszczenie jest często wymagane dla prospektów dotyczących tych instrumentów.</p>	<p>Obszerne procedury obejmujące: Analizę prognoz wyników, danych bilansowych i przepływów pieniężnych, potrzeb w zakresie kapitału obrotowego sporządzonymi na ok 18 miesięcy od ostatniej daty bilansowej jak również analizę założeń leżących u podstaw sporządzenia tych prognoz oraz okoliczności towarzyszących obejmującą: otoczenie biznesowe i regulacyjne, ryzyka, scenariusze dotyczące prognoz, czynniki kontrolowane i niekontrolowane przez zarząd, historyczną dokładność prognozowania a także szczegółową analizę warunków kredytowania w tym projekcje dotyczące dostępności gotówki (<i>cash headroom</i>) oraz wypełniania warunków umownych finansowania w okresie objętym prognozami.</p>	<p>Szczegółowy raport zawierający faktyczne ustalenia na podstawie wykonanych procedur, opisujący wyczerpująco kwestie przewidziane zakresem.</p> <p>Dodatkowo, jeżeli zakres wykonanych procedur jest wystarczający wydany może być list poświadczający zawierający zapewnienie o ograniczonej lub racjonalnej pewności mówiące racjonalności podstaw, w oparciu o które zarząd sporządził oświadczenie o kapitale obrotowym lub dający ograniczone lub racjonalne zapewnienie że zarząd składa oświadczenie po należytej i wnikliwej analizie. Nie udziela się bezpośrednich zapewnień o wypłacalności emitenta lub możliwości realizacji prognoz.</p>
<p>Raport/List poświadczający dotyczący procedur raportowania finansowego i perspektyw emitenta (financial position and prospects comfort letter/report)</p> <p>Wydawany w przypadku debiutu giełdowego na rynkach o zastrzonych wymogach informacyjnych. Adresuje kwestie odpowiedzialności adresatów za zapewnienia, że jednostka po debiucie będzie w stanie wypełniać wymogi raportowania bieżącego i okresowego.</p>	<p>Szeroki zakres procedur służących ustaleniu, że jednostka ustanowiła procedury i kontrole wewnętrzne dające racjonalną podstawę do oceny i monitorowania jej sytuacji finansowej i perspektyw, obejmujący m.in. zapoznanie się z procedurami i procesami ustanowionymi przez organy emitenta, dyskusje z osobami odpowiedzialnymi za wdrożenie i monitorowanie takich procedur w obszarach: raportowania finansowego, prognozowania i budżetowania, ładu korporacyjnego, relacji inwestorskich, środowiska i systemów IT, zarządzania ryzykiem, zarządzania personelem.</p>	<p>Szczegółowy raport zawierający faktyczne ustalenia na podstawie wykonanych procedur, opisujący wyczerpująco kwestie przewidziane zakresem. Może też zawierać rekomendacje oraz jeżeli to zasadne komentarz zarządu.</p> <p>Dodatkowo, jeżeli kryteria oceny ustanowionych przez jednostkę procedur są dostępne na danym rynku docelowym, wydany może być list poświadczający zawierający zapewnienie o ograniczonej lub racjonalnej pewności dotyczące ustanowienia przez zarząd procedur zgodnie z takimi opublikowanymi kryteriami.</p>

UZGODNIONE PROCEDURY WYKONYWANE W ZWIĄZKU Z TRANSAKCJAMI PAPIERAMI WARTOŚCIOWYMI
WYMAGAJĄCYMI SPORZĄDZENIA PROSPEKTU

Rodzaj (typ) raportu	Przykładowe uzgodnione procedury	Wnioski w raporcie
<p>Raport stanowiący kompleksową analizę biznesową i finansową (Long Form Report/Financial Due Diligence report)</p> <p>Wydawany w przypadku debiutu na rynku akcji. Adresuje wymogi banku inwestycyjnego do przeprowadzenia i udokumentowania analizy finansowej emitenta za okres objęty historycznymi informacjami finansowymi w prospekcie (zwykle trzy lata oraz ewentualnie okresy śródroczne).</p>	<p>Kompleksowa analiza aspektów biznesowych działalności emitenta, jego kondycji ekonomicznej i finansowej polegająca m.in. na zapoznaniu się z historycznymi danymi finansowymi, dyskusją z osobami zarządzającymi i personelem (w tym z osobami odpowiedzialnymi za kwestie finansowe i rachunkowe), analizą otoczenia biznesowego i regulacyjnego, szczegółową analizą pozycji sprawozdania finansowego oraz analizą zmian wielkości finansowych w okresie objętym historycznymi informacjami finansowymi zaprezentowanymi w prospekcie.</p>	<p>Szczegółowy raport zawierający faktyczne ustalenia dotyczące wykonanych procedur i zawierający obszerne informacje na temat działalności, sytuacji finansowej i wyników bez wyrażania zapewnień.</p>
<p>Raport dotyczący portfela aktywów podlegających sekurytyzacji (Asset pool report)</p> <p>Wydawany w przypadku emisji instrumentów dłużnych zabezpieczonych na portfelach należności kredytowych i pożyczkowych.</p> <p>Adresuje ryzyko związane z jakością portfela będącego przedmiotem sekurytyzacji oraz odpowiedzialność adresatów za dochowanie należytej staranności w tym względzie.</p>	<p>Procedury polegające na uzgodnieniu próby (określonej przez zleceniodawcę) kredytów z portfela do dokumentacji źródłowej celem weryfikacji jej istnienia i zgodności danych zbiorczych do danych źródłowych. Sprawdzenie matematycznej zgodności tabel prezentowanych w prospekcie np. dotyczących klasyfikacji, zapadalności, itp. przez przeliczenie szczegółowych zestawień i porównanie wyników.</p>	<p>Faktyczne ustalenia bez wyrażania zapewnień. Przedstawienie szczegółowych rezultatów procedur na uzgodnionej próbie oraz potwierdzenie wyliczenia danych zbiorczych.</p>
<p>Raport/List poświadczający dotyczący oświadczenia zarządu na temat spodziewanych efektów fuzji (Report/Comfort letter on merger benefit statements/quantified financial benefits statements)</p> <p>Wydawany przy okazji transakcji przejęć, połączeń, fuzji w szczególności jeżeli reguły rynku docelowego narzucają wymogi związane z oświadczeniami o synergii i kosztach połączenia.</p> <p>Adresuje kwestie odpowiedzialności adresatów za dochowanie należytej staranności przy formułowaniu stwierdzeń dotyczących korzyści (synergii) z połączenia i związanych z tym kosztów.</p>	<p>Procedury polegające m.in. na zapoznaniu się z założeniami oraz na ocenie procedur przyjętych przez zarząd w celu opracowania kalkulacji spodziewanych efektów synergii i kosztów, ocenie sporządzonego przez zarząd scenariusza bazowego/analizy wrażliwości, przeliczeniu synergii przy zastosowaniu wag ryzyka uzależnionych od poziomu uwiarygodnienia poszczególnych elementów i porównaniu do scenariusza bazowego, analizie ujawnień w prospekcie.</p>	<p>Szczegółowy raport zawierający faktyczne ustalenia na podstawie wykonanych procedur, opisujący wyczerpująco kwestie przewidziane zakresem. Dodatkowo, jeżeli zakres wykonanych procedur jest wystarczający a informacja sporządzana jest zgodnie z dostępnymi kryteriami (dostępnymi na rynku docelowym lub zastosowanymi dobrowolnie) wydany może być list poświadczający zawierający zapewnienie o ograniczonej lub racjonalnej pewności mówiące o zgodności informacji z takimi opublikowanymi kryteriami. Nie udziela się bezpośrednich zapewnień o prawidłowości założeń lub możliwości realizacji prognoz dotyczących synergii lub kosztów.</p>